

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η κοινωνία των πολιτών έδωσε ισχυρή λαϊκή εντολή για τη διακυβέρνηση της χώρας, μιας διακυβέρνησης που οφείλει να εδράζεται στις θεμελιώδεις αρχές του ανθρωποκεντρισμού και της ισοπολιτείας, αμφότερες οι οποίες απαιτούν τη δημιουργία μιας νέας πολιτικής κουλτούρας που θέτει στο επίκεντρο τον άνθρωπο ενώ παράλληλα δίδει έμφαση στην αξιοκρατία, τη μηδενική ανοχή στη διαφθορά και την καθολική εφαρμογή των νόμων προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων. Την ίδια στιγμή, για να επιτύχουμε το στόχο της «χρηστής διακυβέρνησης», η αλλαγή πολιτικής κουλτούρας μέσα στο πλαίσιο των δομών και δράσεων της εκτελεστικής εξουσίας καθίσταται επιτακτική ανάγκη.

Στη βάση των δημοκρατικών αρχών και των νόμων της Δημοκρατίας, έχουμε ως κυβέρνηση το υψηλό καθήκον παραγωγής του κυβερνητικού έργου για την πρόοδο και ευημερία της χώρας μας αλλά και την ευθύνη να πολιτευόμαστε με ήθος και σεβασμό έναντι των όσων η κοινωνία δικαίως αναμένει από εμάς.

Στο πλαίσιο αυτό, συντάχθηκε ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας ο οποίος, μεταξύ άλλων, στηρίζεται στις αρχές της ανιδιοτέλειας, ακεραιότητας, αξιοκρατίας, διαφάνειας, αμεροληψίας, τιμιότητας, εχεμύθειας, αντικειμενικότητας, λογοδοσίας και σεβασμού προς το κύρος της Κυβέρνησης. Η διαφύλαξη και τήρηση των πιο πάνω αρχών αποτελεί πρωταρχικό μέλημα, αλλά και προσωπική μου υποχρέωση προς τους πολίτες για την εμπέδωση ενός ισχυρού Κράτους Δικαίου.

Ο Κώδικας εμπεριέχει συγκεκριμένους κανόνες δεοντολογίας ενώ παράλληλα, περιλαμβάνει, για σκοπούς ευκολότερης αναφοράς, τις σχετικές με τις πιο πάνω αρχές, υποχρεώσεις όπως αυτές πηγάζουν από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Αποτελεί ένα οδικό χάρτη βάσει του οποίου εγώ ο ίδιος και κάθε μέλος της Κυβέρνησης θα πρέπει να αποφασίζει και να ενεργεί κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ενώ την ίδια στιγμή προνοεί ένα σύστημα επαρκούς παρακολούθησης και αποτελεσματικής εφαρμογής του σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Η έκδοση του παρόντος Κώδικα αποτελεί υλοποίηση δράσης του Προγράμματος Διακυβέρνησης μου αλλά και ικανοποίηση σύστασης της Επιτροπής Greco κατά τον πέμπτο γύρο αξιολόγησης.

Σας καλώ λοιπόν να αξιοποιήσετε δεόντως τον Κώδικα ως οδηγό «χρηστής διακυβέρνησης» προσφέροντας έτσι την καλύτερη δυνατή υπηρεσία στον κυπριακό λαό, στον οποίο λογοδοτούμε όλοι, καθημερινά και ο οποίος στο τέλος θα μας αξιολογήσει όλους.

Νίκος Χριστοδουλίδης
Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Άρθρο 1: Πεδίο εφαρμογής και φύση των κανόνων του Κώδικα.
- Άρθρο 2: Ερμηνεία.
- Άρθρο 3: Θεμελιώδεις αρχές.
- Άρθρο 4: Καθήκον εχεμύθειας και διαφύλαξης του κύρους της Κυβέρνησης.
- Άρθρο 5: Διαφάνεια και αντικειμενικότητα.
- Άρθρο 6: Χρηστή διαχείριση των δημοσίων πόρων.
- Άρθρο 7: Ακεραιότητα, σύγκρουση συμφέροντος και συμπεριφορά στο δημόσιο βίο.
- Άρθρο 8: Ασυμβίβαστο πριν από την αποδοχή του αξιώματος.
- Άρθρο 9: Αθέμιτη κτήση περιουσιακού οφέλους.
- Άρθρο 10: Διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών.
- Άρθρο 11: Διαφάνεια στη διαδικασία λήψης δημόσιων αποφάσεων.
- Άρθρο 12: Αποδοχή δώρων.
- Άρθρο 13: Αποδοχή φιλοξενίας.
- Άρθρο 14: Αποχώρηση από τα καθήκοντα.
- Άρθρο 15: Ενημέρωση και παράδοση στο αρχείο.
- Άρθρο 16: Παρακολούθηση Κώδικα και μη συμμόρφωση με τον Κώδικα.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 1: Πεδίο εφαρμογής και φύση των κανόνων του Κώδικα.

(1) Ο παρών «Κώδικας Δεοντολογίας των Μελών της Κυβέρνησης» (εφεξής καλούμενος ως ο «Κώδικας») εμπεριέχει κανόνες, οι οποίοι διέπουν τη δεοντολογία των μελών της Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της θητείας τους, ενώ για τα μέλη της Κυβέρνησης τα οποία επιτρέπεται και/ή τυγχάνει να διατηρούν τη δημοσιοϋπαλληλική τους ιδιότητα εφαρμόζεται στο βαθμό και/ή στην έκταση που δεν προνοείται σχετική ρύθμιση από άλλους συναφείς κανόνες και διατάξεις στους οποίους υπόκεινται ένεκα της ιδιότητας τους αυτής.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα, στα μέλη της Κυβέρνησης περιλαμβάνονται:

- (α) οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί,
- (β) ο/η Κυβερνητικός/ή Εκπρόσωπος και ο/η Αναπληρωτής/τρια Κυβερνητικός/ή Εκπρόσωπος,
- (γ) ο/η Διευθυντής/τρια του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας,
- (δ) ο/η Διευθυντής/τρια του Γραφείου Τύπου του Προέδρου της Δημοκρατίας,
- (ε) ο/η Διευθυντής/Διευθύντρια του Διπλωματικού Γραφείου Προέδρου της Δημοκρατίας,
- (στ) οι Επίτροποι που υπάγονται στην Προεδρία, και
- (ζ) ο/ή Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.

(3) Ο Κώδικας είναι δεσμευτικός για τα μέλη της Κυβέρνησης και υπογράφεται από αυτά.

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα, οποιαδήποτε αναφορά σε υποχρεώσεις που απορρέουν για μέλος της Κυβέρνησης από τους σχετικούς Νόμους και/ή Κανονισμούς που αναφέρονται στον Κώδικα και καθορίζονται στο Παράρτημα λογίζεται ότι αφορά μόνο το μέλος της Κυβέρνησης το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω Νόμων και/ή Κανονισμών.

(5) Στον παρόντα Κώδικα ο ενικός περιλαμβάνει και τον πληθυντικό και το αρσενικό και το θηλυκό.

Άρθρο 2: Ερμηνεία.

Στον παρόντα Κώδικα-

«αθέμιτη κτήση περιουσιακού οφέλους» έχει την ερμηνεία που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμο του 2004, (Ν.51(Ι)/2004) όπως αυτός τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«ιδιωτικό συμφέρον» σημαίνει οποιοδήποτε όφελος, το οποίο συνδεδεμένο πρόσωπο προσπορίζεται, αναμένεται ή ενδέχεται να αποκομίσει, σε ενεστώτα ή μέλλοντα χρόνο, ως αποτέλεσμα της σχέσης του με το μέλος της Κυβέρνησης·

«περιουσιακό όφελος» έχει την ερμηνεία που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμο του 2004, (Ν.51(Ι)/2004) όπως αυτός εκάστοτε αυτός τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«προσωπικό συμφέρον» σημαίνει οποιοδήποτε όφελος, πέραν του θεσμοθετημένου και/ή νόμιμου, το οποίο το μέλος της Κυβέρνησης προσπορίζεται ή ενδέχεται να

αποκομίσει, σε ενεστώτα ή μέλλοντα χρόνο, ως αποτέλεσμα του αξιώματός του ·

«σύγκρουση συμφέροντος» σημαίνει τις περιστάσεις υπό τις οποίες το προσωπικό ή ιδιωτικό συμφέρον μέλους της Κυβέρνησης ή συνδεδεμένου με αυτό προσώπου επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει ή δίνει εύλογα την εντύπωση ότι επηρεάζει αθέμιτα τον αμερόληπτο και αντικειμενικό τρόπο με τον οποίο ενεργεί ή θα ενεργήσει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ενώ τέτοια σύγκρουση δεν υφίσταται στην περίπτωση που το μέλος της Κυβέρνησης ή το συνδεδεμένο με αυτό πρόσωπο αντλεί κάποιο όφελος μόνο ως μέλος του γενικότερου κοινού ή μίας ευρύτερης κατηγορίας ατόμων·

«Σύμβουλος Δεοντολογίας» σημαίνει τον σύμβουλο που διορίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για να ασκεί τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16 σχετικά με την παρακολούθηση και συμμόρφωση με τον παρόντα Κώδικα·

«συνδεδεμένο πρόσωπο» σημαίνει-

- (α) σύζυγο, ή συμβίο και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου (2ου) βαθμού,
- (β) εταιρεία, στην οποία το μέλος της Κυβέρνησης κατέχει ή ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση,
- (γ) εταιρεία στην οποία σύζυγος του μέλους της Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε από αναφερόμενα την παράγραφο (α) πρόσωπα, είναι διευθυντής ή κατέχει ή ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα, το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του συνολικού αριθμού των μετοχών εταιρείας ·

Άρθρο 3: Θεμελιώδεις αρχές.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του το μέλος της Κυβέρνησης-

- (α) ενεργεί πάντοτε και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, με πίστη και σεβασμό στο Σύνταγμα της Δημοκρατίας, στους Νόμους, στο Ενωσιακό δίκαιο και στις κυρωθείσες με νόμο της Δημοκρατίας διεθνείς συμβάσεις, στους σχετικούς Νόμους και/ή Κανονισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα και στις Γενικές Αρχές Διοικητικού Δικαίου·
- (β) ακολουθεί και σέβεται τις αρχές της ανιδιοτέλειας, της ακεραιότητας, της αξιοκρατίας, της αμεροληψίας, της εντιμότητας, της εχεμύθειας, της αντικειμενικότητας, της ειλικρίνειας, της υπευθυνότητας, της δέουσας επιμέλειας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας και επιδεικνύει πάντοτε τον δέοντα σεβασμό διαφυλάττοντας το κύρος της Κυβέρνησης·
- (γ) αφιερώνει όλο του τον χρόνο στην άσκηση των καθηκόντων του και δεν έχει δικαίωμα άσκησης άλλου επαγγέλματος ή συμμετοχής στη διοίκηση οποιασδήποτε εταιρείας ή οργανισμού ακόμα και μη κερδοσκοπικού·
- (δ) ασκεί τα καθήκοντά του με ευπρέπεια, ευγένεια και επαγγελματισμό επιδεικνύοντας σεβασμό προς όλα τα μέλη της Κυβέρνησης και τους συνεργάτες αυτών·
- (ε) εγκύπτει στα προβλήματα των πολιτών, χωρίς διακρίσεις, στη βάση των αναγκών και των δικαιωμάτων τους με απόλυτο σεβασμό στους πολίτες σύμφωνα με την αρχή της ισονομίας και της αξιοκρατικής λειτουργίας του Κράτους·
- (στ) σέβεται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα κάθε ατόμου και προωθεί

την αρχή της ισότητας των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες ως βασικές αρχές και αξίες της Δημοκρατίας·

- (ζ) απέχει από κάθε ανεπιθύμητη συμπεριφορά ή συμπεριφορά που συνιστά διάκριση και που μπορεί να ενέχει απειλητικό, υβριστικό, σεξιστικό, ρατσιστικό ή προσβλητικό χαρακτήρα, σέβεται κάθε άτομο ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνικότητας, χρώματος, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, οικογενειακής ή κοινωνικής ή οικονομικής κατάστασης ή σεξουαλικού προσανατολισμού·
- (η) απέχει από συμπεριφορά που ενέχει σύγκρουση συμφέροντος και δεν λαμβάνει, ούτε επιδιώκει να λάβει άμεσα ή έμμεσα οικονομικά οφέλη ή άλλη αμοιβή ή αντάλλαγμα, και
- (θ) διατηρεί συνεχή επαφή με το σύνολο των θεσμικών του εταίρων, λαμβάνει υπόψη τις θέσεις τους σε ότι αφορά στη λήψη αποφάσεων, με βασικό γνώμονα την πλήρη και αυστηρή εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος και των θεσμικών αλλαγών για τον εκσυγχρονισμό του Κράτους.

Άρθρο 4: Καθήκον εχεμύθειας και διαφύλαξης του κύρους της Κυβέρνησης.

Το μέλος της Κυβέρνησης-

- (α) διαφυλάσσει τις απόρρητες ή εμπιστευτικές συζητήσεις εντός του Υπουργικού Συμβουλίου ή θέματα απόρρητα ή εμπιστευτικού χαρακτήρα, των οποίων έλαβε γνώση εξ αιτίας ή εξ αφορμής της άσκησης των καθηκόντων του και τέτοια θέματα τυγχάνουν του ανάλογου ενδεδειγμένου χειρισμού τηρουμένων των διατάξεων των σχετικών νομοθετημάτων του Παραρτήματος ή άλλων σχετικών νομοθεσιών·
- (β) υποχρεούται να τηρεί πλήρη εχεμύθεια για διαβαθμισμένες/α

πληροφορίες, έγγραφα, δεδομένα ή στοιχεία, που περιέρχονται σε γνώση του στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του σύμφωνα και με τις πρόνοιες των σχετικών νομοθετημάτων του Παραρτήματος ή άλλων σχετικών νομοθεσιών·

- (γ) απέχει από κάθε ενέργεια ή σχόλιο που μπορεί να υπονομεύσει τη συνοχή και το έργο της Κυβέρνησης.

Άρθρο 5: Διαφάνεια και αντικειμενικότητα.

Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 3 και 11, το μέλος της Κυβέρνησης οφείλει-

- (α) να ενεργεί με πλήρη διαφάνεια, εξαιρουμένων περιορισμών επιβαλλομένων δυνάμει νόμου και που είναι απολύτως αναγκαίοι για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος·
- (β) να λαμβάνει τις αποφάσεις του και να ενεργεί με αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια·
- (γ) να τηρεί ενημερωμένους τους φακέλους, τα αρχεία και τα υποστηρικτικά έγγραφα που ελήφθησαν υπόψη για τη λήψη των αποφάσεων.

Άρθρο 6: Χρηστή διαχείριση των δημοσίων πόρων.

(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3, το μέλος της Κυβέρνησης ενεργεί πάντοτε με γνώμονα αποκλειστικά το δημόσιο συμφέρον, διαχειριζόμενο τις εγκαταστάσεις και τους δημόσιους πόρους που του έχει εμπιστευθεί το Κράτος με πνεύμα οικονομίας και κατά τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.

(2) Τα μέσα που τίθενται στη διάθεση του μέλους της Κυβέρνησης προορίζονται αποκλειστικά για υποβοήθηση της εκτέλεσης της αποστολής του.

Άρθρο 7: Ακεραιότητα, σύγκρουση συμφέροντος και συμπεριφορά στο δημόσιο βίο.

- (1) Το μέλος της Κυβέρνησης οφείλει να αποφεύγει κάθε σύγκρουση συμφέροντος, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2.
- (2) Το μέλος της Κυβέρνησης επιδεικνύει κατά πάντα χρόνο συμπεριφορά που να αρμόζει στο αξίωμα του.
- (3) Το μέλος της Κυβέρνησης απέχει παντελώς από την όποια παρέμβαση, η οποία μπορεί να εκληφθεί ως εύνοια ή προνομιακή μεταχείριση προς οποιονδήποτε.
- (4) Το μέλος της Κυβέρνησης οφείλει να δηλώνει κάθε σύγκρουση συμφέροντος που σχετίζεται με θέμα το οποίο συζητείται ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου ή άλλου σώματος ή σε άλλη συζήτηση στην οποία συμμετέχει που λαμβάνεται κάποια απόφαση και να απέχει από αυτή.
- (5) Το μέλος της Κυβέρνησης οφείλει -
- (α) πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του και όπου αυτό δεν είναι εφικτό εντός εύλογου χρόνου, να διευθετεί τυχόν υπάρχουσα σύγκρουση συμφέροντος·
  - (β) ευθύς ως λάβει γνώση ή έχει εύλογη υποψία ότι διαμορφώνονται συνθήκες σύγκρουσης συμφέροντος να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο για άμεση αντιμετώπιση της σύμφωνα με τις αρχές και τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα·
  - (γ) να μεριμνήσει για αποφυγή τυχόν υπαρκτής ή εν δυνάμει σύγκρουσης συμφέροντος·
  - (δ) να δηλώνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εάν βρίσκεται σε συνθήκες σύγκρουσης συμφέροντος ή όχι, οποτεδήποτε του ζητηθεί.

(6) Το μέλος της Κυβέρνησης, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, και όπου αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, εντός εύλογου χρόνου από την ανάληψη των καθηκόντων του,-

(α) ενημερώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας-

- (i) για όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες που άσκησε κατά την τελευταία τριετία πριν από τον διορισμό του,
- (ii) για τις επαγγελματικές δραστηριότητες που ασκεί ο/η σύζυγος, ο/η συμβίος/α και τα τέκνα του και,
- (iii) για τυχόν εκκρεμότητες ως προς τις φορολογικές και άλλες συναφείς του υποχρεώσεις έναντι της Δημοκρατίας, και

(β) παραιτείται από θέση που ενδεχομένως να κατέχει σε οργανισμούς ακόμα και μη κερδοσκοπικούς.

(7) Το μέλος της Κυβέρνησης με την ανάληψη των καθηκόντων του εφαρμόζει τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που αφορούν τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων («πόθεν έσχες»).

(8) Το μέλος της Κυβέρνησης γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές κάθε περιστατικό διαφθοράς του οποίου λαμβάνει γνώση.

Άρθρο 8: Ασυμβίβαστο προς την άσκηση καθηκόντων.

Τηρουμένων των οικείων περί ασυμβιβάστου διατάξεων του Συντάγματος και των σχετικών Νόμων και κανονισμών, το μέλος της Κυβέρνησης υπόκειται στις διατάξεις του νόμου περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμου του 2008, (Ν.7(Ι)/2008), όπως αυτός εκάστοτε

τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Άρθρο 9: Αθέμιτη κτήση περιουσιακού οφέλους.

Το μέλος της Κυβέρνησης υπόκειται στις διατάξεις του περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμου του 2004, (Ν.51(Ι)/2004) όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Άρθρο 10: Διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών.

(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 4, η διαφύλαξη του απορρήτου αποτελεί πρωταρχική υπηρεσιακή υποχρέωση του μέλους της Κυβέρνησης.

(2) Το μέλος της Κυβέρνησης διαχειρίζεται εμπιστευτικές πληροφορίες εφαρμόζοντας τις διατάξεις του περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2021, (Ν.84(Ι)/2021), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(3) Το μέλος της Κυβέρνησης αποφεύγει να αναμιγνύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο σε οικονομικές συναλλαγές σχετιζόμενες με αντικείμενα για τα οποία έχει λάβει εμπιστευτικές πληροφορίες κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών ή να αποκαλύπτει σε τρίτους ή να χρησιμοποιεί ευαίσθητες πληροφορίες οικονομικού ενδιαφέροντος, των οποίων έλαβε γνώση κατά την άσκηση ή επ' ευκαιρία της άσκησης των καθηκόντων του.

Άρθρο 11: Διαφάνεια στη διαδικασία λήψης δημόσιων αποφάσεων.

Το μέλος της Κυβέρνησης που εμπíπτει στην έννοια του αξιωματούχου σύμφωνα με τον περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2022, (Ν.20(Ι)/2022), υπόκειται στις πρόνοιες του εν λόγω Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται σχετικά με επικοινωνίες με αντικείμενο την εμπλοκή σε διαδικασίες λήψης δημόσιων αποφάσεων.

Άρθρο 12: Αποδοχή δώρων.

(1) Το μέλος της Κυβέρνησης δεν λαμβάνει και δεν αποδέχεται οποιοδήποτε δώρο ή άλλη χαριστική παροχή ή δωρεά, εξαιρουμένων των καθαρά φιλοφρονητικής σημασίας ή/και ήσσονος αξίας αντικειμένων αναμνηστικής φύσης, τα οποία προσφέρονται, είτε εντός είτε εκτός της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της εθιμοτυπικής πρακτικής, επίσημων επισκέψεων, συναντήσεων ή κυβερνητικών αποστολών εκπροσώπησης της Δημοκρατίας, η μη αποδοχή των οποίων ή η επιστροφή τους δεν είναι ενδεδειγμένη, νοουμένου ότι η εκτιμώμενη αξία τέτοιου δώρου δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα ευρώ (€150).

(2) Σε εξαιρετικές περιστάσεις, το μέλος της Κυβέρνησης δύναται να αποδεχθεί δώρο αξίας πέραν των εκατόν πενήντα (€150) ευρώ, εφόσον κρίνει ότι η επιστροφή του θα προκαλούσε αχρείαστη αναστάτωση ή διατάραξη των ευρύτερων σχέσεων των μερών εκ μέρους των οποίων δωρεοπάροχος και δωρεοδόχος ενεργούσαν και/ή δεν θα ήταν προς το δημόσιο συμφέρον και σε τέτοια περίπτωση, άμα τη λήψη τέτοιου δώρου ενημερώνει σχετικά τον Σύμβουλο Δεοντολογίας.

(3) Το μέλος της Κυβέρνησης ευθύς ως λάβει οποιοδήποτε δώρο εκτιμώμενης αξίας πέραν των εκατόν πενήντα (€150) ευρώ οφείλει, μέσω του οικείου Γενικού Διευθυντή/Προϊστάμενου Διοίκησης, να το δηλώσει γραπτώς για να καταγραφεί σε ειδικό Μητρώο που θα τηρείται στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας με επακριβή αναφορά στην ημερομηνία και τις συνθήκες παραλαβής του δώρου, την περιγραφή του, το όνομα και τη χώρα προέλευσης του δωρητή καθώς και τον τρόπο αξιοποίησης του.

(4) Στην περίπτωση που το δώρο υπερβαίνει την αξία των εκατόν πενήντα (€150) ευρώ ή ανεξαρτήτως χρηματικής αξίας, όταν πρόκειται για αντικείμενο ιδιάζουσας φύσεως και/ή εξαιρετικής αξίας ή συλλεκτικής αξίας, αυτό παραδίδεται άμεσα στον οικείο Γενικό Διευθυντή/Προϊστάμενο Διοίκησης με στόχο την αξιοποίηση του προς το δημόσιο συμφέρον. Ο τρόπος αξιοποίησης του δώρου μπορεί να διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αξιοποίηση του ως έκθεμα σε χώρο στο Υπουργείο/Υφυπουργείο

ή στο Γραφείο του μέλους της Κυβέρνησης ή στο Προεδρικό Μέγαρο ανάλογα με την περίπτωση ή την πώληση του στην αγορά και κατάθεση της αξίας πώλησης στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, εκτός εάν το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει διαφορετικά.

(5) Σε περίπτωση αμφιβολίας σχετικά με την αξία του δώρου, ο υπολογισμός διενεργείται από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας του οποίου η απόφαση είναι τελική και δεσμευτική.

Άρθρο 13: Αποδοχή φιλοξενίας.

(1) Το μέλος της Κυβέρνησης δύναται να αποδέχεται από ξένη κυβέρνηση ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα προσκλήσεις για συνήθη φιλοξενία, στη βάση των κανόνων της εθιμοτυπίας όταν εκπροσωπεί την Κυβέρνηση υπό την επίσημή του ιδιότητα.

(2) Το μέλος της Κυβέρνησης δεν αποδέχεται προσκλήσεις από ξένη κυβέρνηση ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα για προσωπική φιλοξενία και/ή υπηρεσίες εκτός των νομίμως προβλεπόμενων και/ή θεσμικά, βάσει των προνοιών του παρόντος Κώδικα, επιτρεπόμενων ορίων και/ή των ορίων της συνήθους φιλοξενίας, που εύλογα καταδεικνύουν ότι δημιουργεί κάποια υποχρέωση του μέλους της Κυβέρνησης προς τον φιλοξενούντα για παράδειγμα ταξίδι αναψυχής ή διαμονή για σκοπούς αναψυχής. Νοείται ότι σε περίπτωση αμφιβολίας, το μέλος της Κυβέρνησης δύναται να συμβουλευθεί σχετικά προηγουμένως τον Σύμβουλο Δεοντολογίας, ως το Άρθρο 16 του παρόντος Κώδικα διαλαμβάνει κατωτέρω.

Άρθρο 14: Αποχώρηση από τα καθήκοντα.

Το μέλος της Κυβέρνησης με την αποχώρησή του από τη θέση του, στην περίπτωση πρόθεσής του να αναλάβει οποιαδήποτε εργασία σε συγκεκριμένο εργοδότη στον ιδιωτικό τομέα υπόκειται στις διατάξεις του περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Δικαστές και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου

Τομέα Νόμο του 2007, (Ν.114(Ι)/2017), όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Άρθρο 15: Ενημέρωση και παράδοση αρχείων.

Μετά την αποχώρηση από τη θέση του, το μέλος της Κυβέρνησης οφείλει να ενημερώνει πλήρως το διάδοχο του και να παραδίδει όλα τα σχετικά αρχεία που κατέχει στο αρχείο του οικείου Υπουργείου/Υφυπουργείου/Γραφείου ή της Προεδρίας, τηρουμένων και των εφαρμοστέων νομοθετικών διατάξεων.

Άρθρο 16: Παρακολούθηση Κώδικα και μη συμμόρφωση με τον Κώδικα.

(1) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει Σύμβουλο Δεοντολογίας για να ασκεί καθήκοντα παρακολούθησης και συμμόρφωσης με τον Κώδικα στη βάση των οδηγιών του και σε συνεργασία μαζί του, τον οποίο συμβουλευεται για τον σκοπό αυτό, όποτε το κρίνει σκόπιμο.

(2) Ο Σύμβουλος Δεοντολογίας ασκεί τις συμβουλευτικές του αρμοδιότητες προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τα μέλη της Κυβέρνησης, ενεργώντας και ως εμπιστευτικό σημείο επαφής, τηρώντας σε κάθε περίπτωση καθήκον εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας και μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του από τα καθήκοντα του. Ο Σύμβουλος Δεοντολογίας δύναται, κατόπιν συνεννόησης με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να εκδίδει από καιρό σε καιρό κατευθυντήριες οδηγίες για την καλύτερη δυνατή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα μέλη της Κυβέρνησης παραδίδουν στον Σύμβουλο Δεοντολογίας τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

(4) Έρευνα για συμμόρφωση με τον Κώδικα δύναται να διενεργηθεί στην περίπτωση που προκύψει ισχυρισμός για παραβίαση του Κώδικα από μέλος της Κυβέρνησης με

οδηγίες του Προέδρου της Δημοκρατίας, προς τον Σύμβουλο Δεοντολογίας.

(5) Στην περίπτωση που ο Σύμβουλος Δεοντολογίας θεωρεί ότι πιθανή παραβίαση που δεν τέθηκε ενώπιον του απαιτεί περαιτέρω διερεύνηση, δύναται με τη συγκατάθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας, στη βάση συνεκτίμησης των συνθηκών εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος και της ενδεχόμενης εφαρμογής ειδικότερων νομοθετικών διατάξεων, να διεξάγει περαιτέρω έρευνα.

(6) Ανεξαρτήτως της εφαρμογής ειδικών νομοθετικών διατάξεων, στην περίπτωση που κατόπιν έρευνας συμμόρφωσης ως ανωτέρω, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαπιστώσει παραβίαση του παρόντος Κώδικα, αποφασίζει τυχόν αναγκαία και/ή κατάλληλα μέτρα τα οποία, ανάλογα με τη σοβαρότητα της, μπορεί να έχουν τη μορφή διόρθωσης και/ή ανάληψης πολιτικής ευθύνης ή τερματισμού των καθηκόντων του μέλους αυτού.

(7) Η όποια απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας σχετικά με το χειρισμό παραβάσεων δεν απαλλάσσει το μέλος της Κυβέρνησης από το να υπόκειται στις διατάξεις άλλων νόμων της Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

1. Ο περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμος του 2004, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.51(Ι)/2004).
2. Ο περί του Προέδρου, των Υπουργών και των Βουλευτών της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος του 2004, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.49(Ι)/2004).
3. Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος του 2004, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.50(Ι)/2004).
4. Ο περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2022, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.20(Ι)/2022).
5. Ο περί Κανόνων Ασφαλείας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών, Εγγράφων και Υλικού και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2021 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.84(Ι)/2021).
6. Ο περί του Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Δικαστές και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημοσίου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2007, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν. 114(Ι)/2007).
7. Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.125(Ι)/2018).

8. Ο περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμο του 2008, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται (Ν.7(Ι)/2008).
9. Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων,) όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.(«ΓΚΠΔ»).